

„Ez a tanúságtétel, méghozzá hiteles, a befogadóhoz idomuló, megszólító tanúságtétel Fabiny Tamás sajátja, és ezt a tanúságtételt adja vissza kiválóan az interjúkötet.”

Csermely Péter a Neki növekednie kell... című kötetéről ▶ 5. oldal

„Mert mindannyian halmozunk fel hibákat egy év során, kisebb-nagyobb hibákat, melyeket nem szükséges cipelnünk újabb egy éven (sokszor egy életen) keresztül.”

Tabula rasa ▶ 7. oldal

„Szavaid gyógyítóak legyenek, ne pedig bántóak! Bátorító szavak, egy őszinte dicséret, a részvét kifejezése vagy az elismerés – mind-mind szárnyakat adhatnak a másik ember lelkének.”

Mennyire szelíd a nyelved? ▶ 8. oldal

„A művészet tragikus Isten-keresés” ▶ 5. oldal

A karácsonyi örömmüzenet ma ▶ 6. oldal

Mit szeretnék elérni 2009-ben? ▶ 8. oldal

Webkamerás testvértalálkozó ▶ 10. oldal

Felkészítő összeállítás az ökumenikus imahétre ▶ 11–14. oldal

A bizalom ökumenikus zarándokútja – Brüsszel adott otthont december 29. és január 2. között a 31. Taizé-találkozónak ▶ Beszámolónk a 4. oldalon

Kétszázhuszonöt éves a soproni evangélikus templom

▶ 1781 februárjában – bő fél évvel azelőtt, hogy az év novemberében megjelent volna II. József türelmi rendelete, amely korlátok között ugyan, de engedélyezte a protestánsoknak a templomépítést – a soproni evangélikus gyülekezet beadta kérelmét egy új, végleges templom építésére. A császári engedély 1782 márciusára érkezett meg, és a helyi lutheránusok lázas munkába kezdtek. Ennek köszönhetően 1784. január 1-jén Torkos József, a gyülekezet lelkésze a 26. zsoltár szavaival felszentelhette a hatalmas templomépületet. Ennek az eseménynek a 225. évfordulóján nagyszabású ünnepségsorozattal adott hálát Istennek a Soproni Evangélikus Egyházközség templomáért és a benne élő közösségért.

Az ünnepségsorozat nyitóakkordjára január 3-án, szombaton délután került sor, amikor a temetőben a gyülekezet tagjai megkoszorúzták az egyházközség elhunyt lelkészeinek

síriját, illetve felavatták a templomtorony díszkivilágítását.

▶ Folytatás a 3. oldalon

ILLUSZTRÁCIÓ AZ EGYHÁZKÖZSÉG HONLAPJÁRÓL

FOTO: KISS DAVID

Folytatódtak a keresztényüldözések a föld számos országában

2009 úgy köszönt a világra, hogy több tucat országban hitük miatt üldözik a keresztényeket. A vallásüldözés fő okai az erőszakos hittérítés, a diktatúrák és a háborúk.

Karácsonykor az egész világot megrázta a hír, hogy Kongóban közel kétszáz embert öltek meg egy katolikus templomban. Sajnos azonban nem csak Afrikára jellemző a keresztények üldözése. Az elmúlt időkből Azerbajdzsán, Bhután, Egyiptom, Eritrea, Észak-Korea, India, Irak, Kína, Kuba, Pakisztán, Szudán, Törökország, Vietnam területén követték el az erőszakot keresztények ellen – bizonyíthatóan a vallásuk miatt.

A vallásszabadság és a lelkiismereti szabadság biztosítása mindenki számára alapvető emberi jog. Nemzeti hovatartozástól függetlenül felelőssége a nemzetközi közösség tagjainak, hogy minden ország polgárai szabadon választhassák meg hitüket. A 21. században nem fogadható el, hogy embereket hitükért megvetnek, elnyomnak, gyűlölnék vagy bántalmaznak.

A demokratikus országok vezetőinek közös feladata, hogy fölrázzák a gyakran közönyös nyilvánosság lelkiismeretét, és közösen tiltakozzanak az emberi jogokat lábbal tipró totalitárius rendszerek ellen.

Az egész világot sújtó válság vár-

hatóan növelni fogja a szegénységet a világ kevésbé demokratikus országaiban is. Felelőtlen vezetők erre a helyzetre könnyen az egyes vallási közösségek elleni hangulatkeltéssel, erőszakhullámmal válaszolhatnak. Ezt meg kell előzni mind a válság hatásainak csökkentésével, mind a vallásszabadság jogának következetes betartásával.

Csak akkor fog javulni a vallásszabadság helyzete a világon, ha a kormányok és a nemzetközi szervezetek összefognak, és szigorú emberi jogi feltételeket szabnak a jogsértő országoknak.

■ RÉTVÁRI BENCE
(Forrás: OS)

Példa, érték

Igen jó osztályba járhattam középiskolai éveimben a fasori gimnáziumban. Az akkori közösség, az együtt eltöltött négy év és az azóta megmaradt, erős szálak – úgy vélem – alapvetően határozták meg azt, akivé lettem. Az akkor újrainduló Fasornak a bizonyára sok hibája és ezernyi értékkel gazdagabb barátságok azok, amik leginkább megszépítik – utólag – a kínos matematikaórai feleleteket, a végső tehetetlenség érzését egy-egy kémiai vegyület láttán, a kissé hangulatember testnevelő tanár rosszkedvűből adódó fekvőtámaszok, guggolások, felülések utáni izomfájdalmakat.

Minden bizonnyal az emberi közösségek minőségének egyik fokmérője, ha tagjaik a hétköznapok egyszerű megélésén túl maradandó értéket akarnak teremteni. És nem véletlen, hogy ilyenkor a legkézenfekvőbb megoldásnak a papír és a rárögzített szöveg adódik. Nem egyszerűen azért, mert a közösség dokumentálni akarja, hogy milyenek is azok a „szürke” hétköznapok, hanem azért, mert úgy érzi, a hétköznapin túl valami olyan tartalom van a birtokában, amelyet ki kell fejtenie. Érzi, nem igazán az a fontos, hogy mi történik kronológiailag az órák egymásutánjában, a szünetekben, hanem az: mi történik mindeközben bennük, akik a közösséget alkotják.

Többnyire persze egy tizenhét-tizenkilenc évesekből álló közösség nem gondol a mögöttes megokolásra, egyszerűen csak cselekszik, alkot, megteszi azt, amiről ösztönösen érzi, hogy meg kell tennie, hogy érdemes megtennie. Így született meg a negyedik osztály közepén a Béla, az osztály lapja.

Természetesen folyóiratnak indult, és ugyanilyen természetesen csak az első (és egyben utolsó) számig jutottunk. „Gyönyörű” rózsaszín papíron, vastag filccel, írógéppel, fénymásolóval összetakolt újság volt ez, lényegében csak infantilis poénokkal telerakva. De az akkor még nem is sejtett célját így is messzemenően betöltötte: ha a kezembe kerül, újra érzem az osztály illatát (vagy épp szagát), újra hallom a hangokat, újra látom, ki melyik padban ül. Látom a zöld linóleumot, az összefirkált padokat, és érzem: különleges közösség a miénk, különleges emberekkel, különleges barátságokkal. A Béla a miénk volt, mi alkottuk, ró-lunk szólt – mindenki más számára bizonyára unalmas, érdektelen lett volna, de ez a legkevésbé sem érdekelt bennünket. Ez a lap úgy volt jó, ahogy volt. Nem a lap miatt – miattunk.

Mondanom sem kell, hogy pont annyi példányban fogyott el a lap, ahányan voltunk az osztályban. Meg sem kísértett senkit az a gondolat, hogy ne venné meg. Mert meg akarták venni. Persze az akarat intenzitása egyenesen arányos volt azzal, hogy ki-ki melyik „gyűrűn” állt az osztály magját körülvevő koncentri-

kus körök sokaságában, de annyira senki nem volt távol a „centrumtól”, hogy érdekltség híján merje meg nem venni a lapot (nézhetett is volna, hova került ezen tette után...).

Régen lapozgattam a Bélát. A legutóbbi költözésünk után nem is tudom, hova került. Mégis, e lap példája furcsa aktualitást nyert, mióta tudom, hogy új kezdeményezésként egyházunkban országos presbiteri találkozózt szerveznek szeptember 12-ére. Megdöbbenett az adat: az előzetes felmérések szerint nagyjából ötezer presbiter van gyülekezeteinknek. Ők azok, akik – még ha a presbiteriség eredeti, újszövetségi értelme sokat változott is – minden bizonnyal a centrumot körülvevő koncentrikus körökben a középponthez közelebb, legközelebb lévő gyűrűkön helyezkednek el. Minden bizonnyal...

Valamit megértettek abból, hogy a közösség középpontjához való tartozás – nemcsak kötelezettségekkel, hanem – elsősorban érdekeltséggel jár együtt.

Ötezer presbiter – és körülbelül ugyanennyi az Evangélikus Élet heti példányszáma. Arról ugyan nincs pontos adatunk, hogy a lap minden olvasója presbiter-e, inkább csak megérzéseink: ezen ötezer fős presbiteri közösségnek nagyjából a fele lehet rendszeres olvasója lapunknak. Nem szándékozom bántani senkit, csak egyszerűen kérdések sorjázok bennem. Mi van a másik felével? Hol vannak ők, ha a magyarországi evangélikus közösség egyetlen hetilapja érdektelen a számukra? Vagy a lappal lenne baj, az lenne érdektelen (és persze ezen utóbbi kérdésekre még mindig illik öntudatos „Hát, igen!”-nel válaszolni).

Nem mértem meg semmilyen mérlegen, így nem tudom, hogy igazam van-e, csak egy létező közösség létező lapjához (egy osztálynak a Bélához) fűződő viszonyát tudom analógiaként idézni: Ez a lap úgy jó, ahogy van. Nem a lap miatt – miattunk.

Egy gyülekezet presbitériuma pár hete úgy döntött: ne legyen olyan presbiter, aki úgy érzi, érdektelen számára az Evangélikus Élet, az evangélikus élet. Valamit megértettek abból, hogy a közösség középpontjához való tartozás – nemcsak kötelezettségekkel, hanem – elsősorban érdekeltséggel jár együtt. A tótkomlói gyülekezetbe az eddigi hat helyett harminc Evangélikus Életet küldünk... E sorokkal is hálát adok a tótkomlói presbiternek döntéséért.

Talán ők a kezdet.

■ KENDEH K. PÉTER

Az EvÉlet jelen számától egy teljes oldalt szenteliünk lapunkban az egyházunk tisztviselőit vélhetően közelebről is érdeklő témáknak. – A szerk.

Aliansz-imahét

A Magyar Evangéliumi Szövetség (Aliansz) január 4. és 11. között tartotta imahétét. A központi nyitóalkalmon január 4-én a budapesti Wesselényi utcai baptista imaházban *Szeverényi János* evangélikus missziói lelkész hirdette az igét.

▶ *EvÉlet-infó*

Imahíd az izraeli békéért

Berlinben a zsidó messiási missziói szervezet, a Beit Sar Shalom imazsgalmat indított az izraeli békéért. Január első három hetében a messiáshitű Jézus-követő zsidók naponta 9 és 21 órakor imádkoznak a válságterület békéjéért – jelentette be *Wladimir Pikman*, a missziói szervezet vezetője. Minden keresztényt hívnak az együtt imádkozásra.

„Isten minden politikusnál jobban tudja, mi szükséges a megoldáshoz. A terjedő válság világszerte antiszemita tendenciák erősödéséhez vezethet. Márpedig Jézus/Jézus Izrael Messiása és a Béke Fejedelme” – tette hozzá *Pikman*. Hozzá imádkoznak a hatékony és tartós béke megteremtéséért, a politikusok számára belátásért és jó döntésért.

▶ *PAX News*

Honlapot indítottak református lelkészek az ügynökkérdés rendezésére

Honlapot indítottak fiatal református lelkészek és értelmiségiek az ügynökkérdés lezárása érdekében – tájékoztatta a Magyarországi Református Egyház tavaly december végén az MTI-t.

A távirati irodához is eljuttatott hírlevélben az áll: a weblap szeretné elérni, hogy „továbbra is testvéreinknek tekinthessük mindazokat, akik jelentettek, és akikről jelentettek, és ezzel felelősen hozzájárulni ahhoz, hogy egyházunk le tudja tenni e súlyos terhet”. A dokumentum annak a meggyőződésnek is hangot ad, hogy ezzel az egyház fontos szolgálatot tenne a magyar társadalomnak is.

A weblapon az olvasható, hogy az aláírókat elsősorban nem a múlt felátlatlansága aggasztja, hanem annak következményei, mert szerintük elmentesen cselekednek „a világosság hirdetésének” elvével azok, akik nem teszik tisztába az ügynökkérdést. Mint fogalmaztak, a közös szembenézés hiánya sok területen megbénítja egyházi életüket és társadalmi szerepvállalásukat, ráadásul zsarolhatóvá teszi a református közösséget. Ebből az állapotból a reformátusoknak közösen kell kiutat keresniük – hangsúlyozták.

Az aláírók utaltak arra, hogy koruknál fogva őket nem érinti az ügynökkérdés, éppen ezért „szomorúan látják”, hogy az ezzel kapcsolatos bizonytalanság az egyház „hitelességét megkérdőjelezi”, mert „többszörösen elszalasztották azokat az alkalmakat, amikor a rendszerváltás után ezzel a problémával őszintén szembenézhetek volna”.

A honlap annak alkalmából jött létre, hogy 2009-ben lesz húszéves az ügynökkérdés Magyarországon – hangoztatták.

▶ *MTI*

Kiadták a világ első roma Bibliáját

Megjelent a világ első roma – lovári – nyelvű Bibliája a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat és a Hungarofest Kht. Reneszánsz Programiroda gondozásában, ami a 2008-as Biblia-évkönyv és a reneszánsz évkönyv is méltó lezárása – közölte sajtótájékoztatón tavaly december 23-án Budapesten *Juhász Judit*, a Magyar Katolikus Rádió vezérigazgató-helyettese.

Juhász Judit reményét fejezte ki, hogy Magyarországon élő mintegy nyolcszáz ezer cigány közül minél többekhez eljut az anyanyelvű Biblia, és a világon élő tizenöt-húsz milliós roma népesség is mihamarabb részesül belőle.

Gárdos Bernadett, a Reneszánsz Programiroda igazgatója elmondta: a kétezzer példányos kiadvány megjelenéséhez hatmillió forinttal járultak hozzá, amely a nyomdai munkálatokat és a fordítás egy részének költségeit fedezte. Kijelentette: „Egyértelmű volt, hogy ezt a bibliafordítást támogatni kell, ezen nem volt szabad gondolkodni”, mert „a 21. században újra fel kell fedezni az istenértelmezést”. *Várkonyi Gábor* történész, a roma Biblia szakmai kurátora rámutatott, hogy ez a könyv a cigányok esélyegyenlőségéhez is hozzájárul. „Ez a pasztoráció része, mert akiket nyelvükben megszólítunk, azokhoz mindig el tudunk jutni” – tette hozzá.

Vesho-Farkas Zoltán, a Biblia fordítója kitért arra, hogy a munka során meg kellett újítani a cigány nyelvet, számos kifejezés pontos fordításához pedig a hindi nyelvből kellett átvenni szavakat. Ezenkívül a teológiában használatos és nemzetközi szavakat is használt a lováriiban nem létezők pótlására.

Tarjányi Béla, a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat ügyvezető elnöke úgy fogalmazott, „döbbenetes, hogy kétezer évkönyv kellett eltelnie, hogy legyen a romáknak külön Bibliájuk”. Utalt arra, hogy 2003-ra készültek el a lovári nyelvű *Újszövetséggel*, és a Biblia éve legszebb karácsonyi ajándékának nevezte, hogy a cigányokhoz most már a teljes Szentírás eljutott.

Az MTI kérdésére *Tarjányi Béla* elmondta, hogy reményei szerint a roma Bibliát a Vatikán felajánlja a világ püspökeinek terjesztésére. Utalt arra, hogy a készülőben lévő lovári Bibliáról már tavaly tartottak sajtótájékoztatót Ausztriában, a stuttgarti székhelyű Protestáns Bibliatársulat pedig korábban már több alkalommal rendelt a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulattól lovári nyelvű *Újszövetséget*. Hozzátette: a lovári *Újszövetség* már a megjelenése óta olvasható interneten, és ugyanez a céljuk az *Őszövetséggel* is.

▶ *MTI*

Tiltakozás Szarajevóban a Mikulás-tilalom ellen

Több százán tiltakoztak Szarajevó belvárosában tavaly december 28-án amiatt, hogy kitiltották a Mikulást az óvodákból.

A Bosznia-Hercegovina fővárosában működő bölcsődék és óvodák vezetői nemrég úgy döntöttek, hogy idén nem engedik a Mikulást a gyerekek közelébe az ünnepek idején. Ezt azzal indokolták, hogy a város lakosságának többsége muszlim vallású, és a Mikulás nem része az iszlám hagyománynak.

A rendelkezés elleni tiltakozásul szülők és gyerekek – több vallás képviselőjében – egy belvárosi téren gyűltek össze, és hangos sípszóval követelték vissza a Mikulást, aki Bosznia-Hercegovinában is évtizedek óta az év végi ünnepek hagyományos figurája.

▶ *MTI*

A bizalom zarándokútja a földön

Brüsszel adott otthont a 31. Taizé-találkozónak

▶ „Európa fővárosában” gyűlt össze negyvenezer fiatal az öreg kontinens minden részéről, hogy Jézus nevében imádkozva, énekelve, gondolataikat kicserélve töltsön el néhány napot 2008. december 29. és 2009. január 2. között. Köztudott, hogy a franciaországi Taizé ökumenikus közösség minden esztendő fordulóján ifjúsági találkozót szervez valamely európai nagyvárosban. Budapest már két ízben, 1991-ben és 2001-ben adott otthont az eseménynek, ez alkalommal pedig a belga főváros látta vendégül a résztvevőket. A brüsszeli színhelyen a hagyományos, ige melletti elcsendesedéseken kívül olyan témák is előtérbe kerültek, mint a globalizáció és a pénzügyi válság, a szegénység vagy a pluralizmus megélése egy-egy lakóhely szerinti közösségen belül.

Az Európai Unió (EU) itt székelő intézményeinek képviselői több esetben is vendégül látták a találkozóra érkezett keresztény fiatalokat. December 30-án *Jacques Barrot*, az Európai Bizottság alelnöke és *Mario Sepi*, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elnöke fogadta az érdeklődőket a bizottság épületében, míg ugyanazon nap az Európai Unió és a fiatalabb generációk témakörben *Jan Figellel*, az EU ifjúságügyi biztosával és *Adrianus van Lunz* püspökkel lehetett beszélgetni. (*José Manuel Barroso*, az Európai Bizottság elnöke levélben köszöntötte a találkozót résztvevőit.)

Az egyik közös esti imán *Fabiola* belga királyné, valamint *Danneels* belga bíboros is részt vett. Több egyházi és világi vezető intézett üdvözlő üzenetet a fiatalokhoz – például *XVI. Benedek* pápa, *Ishmael Noko*, a Lutheránus Világszövetség titkára vagy *Ban Ki Mun* ENSZ-főtitkár.

Alois testvér, a Taizé-közösség vezetője nyílt levelében és az esti imák keretében is arra kérte a fiatalokat, hogy Istenben bízva, mindennapjait az ő jelenlétében élve segítsék

egymást, építsék otthoni gyülekezeteik közösségét, és lépjenek át a társadalmakat megosztó válaszfalakat. Beszédében felhívta a figyelmet,

Szilveszteri virrasztás a résztvevőket fogadó templomok egyikében

hogy a gazdasági válság nehézségei közepette különösen fontos a szolidaritás példamutatása, a népek közötti kiengesztelődés, a nyomor és a háborúk elleni küzdelem.

Ebédosztás fennakadások nélkül

„Nagyon szeretem a taizés énekeket és azt, amikor a *Miatyánkot* mindenki a maga nyelvén mondja el egyszerre.” „Számomra mindig elképesztő átélni találkozóról találkozóra azt, amikor ennyi tizen-huszonéves – a szilvesztert is együtt ünneplve – alkohol nélkül is jól tudja magát érezni. Jó dolog, hogy a segítőknek jelentkezők, akik ugyanúgy kifizetik a részvételi díjat, önként vállalják az ételosztást, a szemétszedést vagy a tömegek irányítását. És a több tízezernyi ember hőbörgés nélkül elfogadja, ha egy ilyen segítő felhívja a figyelmet a helyszíneken például a kötelező haladási irányra. Összességében a találkozó nagy része ezen az önkéntes munkán alapul, és mégis hihetetlenül jól szervezett! Már alig várom a következő alkalmat, ami a lengyelországi Poznańban lesz.”

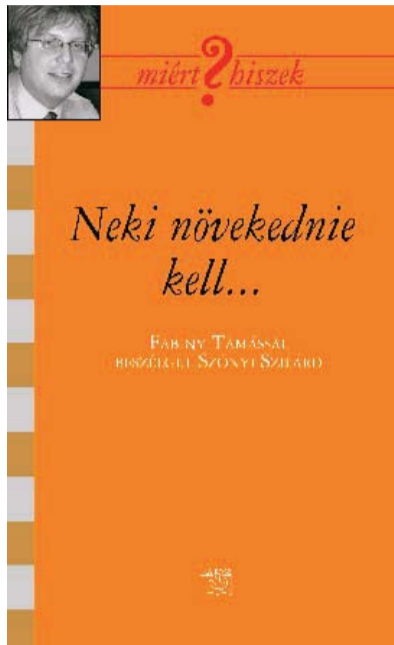
■ **BODA ZSUSZA**

Jacques Barrot, az Európai Bizottság alelnöke előadást tart a Európai Gazdasági és Szociális Bizottság épületében

Megszólító tanúságtétel

► **Fabiny Tamás „Neki növekednie kell...” címmel a Kairosz Könyvkiadó Miért hiszek? sorozatában most megjelent kötetében Szőnyi Szilárd beszélget a püspökkel. Amikor Fabiny Tamással első ízben találkoztam a bonyhádi evangélikus gimnáziumban, a Bibliából a kreativitással és a tehetséggel kapcsolatos példázatokat mesélt. De hogyan? Egy püspöktől az ember – akár milyen fiatalos – azt várna el, hogy idéz, és dörgedelmes módon bizonyítja, hogy a híveknek lenne még mit tenniük a Biblia ismerete érdekében. Ezzel szemben Fabiny püspök akár újsághírnék is beillő parafrázisait adta az ismert biblikus történeteknek, és hozta ezzel közel az igazi lényegét mindenkihez. Mindez igen jól összecseng az életrajzi riportkönyv zárásával, ahol püspöki beiktatásáról beszél, és elmondja, hogyan választotta az eredetileg tervezett püspöki jelmondat helyett – amely Pál apostol igéje, és így szól: „A teremtet világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését” – Keresztelő Szent János szavait: „Neki növekednie kell, nekem kisebbséggé lennem.”**

nyos!« Mondhattam volna a világ legnagyobb szónoklatát, avagy képviselhettem volna borzasztó tévtanítást, a néninek, Isten áldja meg, csak az volt fontos, hogy be szépen beszél a lelkész úr!”

Bár nem voltam ott, és ezért nincs jogom arra, hogy másként értelmezem a jelenetet, mint az, aki átélte, de hadd rehabilitáljam a nénit és egyben Fabiny Tamást is. Az érzelmi viszonyulás a legtöbb információt integráló viszonyulásunk bármihez, ami körülvesz minket. A logikus, bal agyféltekénk egyszerre csak öt-nyolc adat feldolgozására képes. A képszerű, zenei, kreatív jobb agyféltekénk ezt csak tízszer haladja meg. Ha bármilyen ennél bonyolultabb helyzettel találkozunk (és életünk igazán fontos eseményei mind ilyenek), akkor az információk megértésének folyamatába a tudatalattink is belép, amelyik a döntéseit érzelmek formájában közvetíti felénk. Hadd hozzam erre példaként azt, hogy Isten létét sem logikai magyarázattal fogadjuk el. Ilyenkor millió és millió, a logikus vagy akár a képszerű agyunk kapacitását messze meghaladó tudás összegződik bennünk. Meggyőződésem tehát, hogy a néni nem felszínes volt. A néninek Fa-

biny Tamás a lelkét érintette meg, hiteles emberként hitet csíhott, és ez sokkalta, sokkalta több, mintha a néni bármit is megértett volna a prédikációból a szó köznapi értelmében.

A kötetben Fabiny Tamás felidézi, hogy „a protestáns kifejezés az eredeti értelme szerint nem tiltakozást jelent valami ellen, hanem annyit tesz: pro testó, vagyis tanúságot tenni valamiről”. Ez a tanúságtétel, méghozzá hiteles, a befogadóhoz idomuló, megszólító tanúságtétel Fabiny Tamás sajátja, és ezt a tanúságtételt adja vissza kiválóan az interjúkötet.

A könyvben megjelent beszélgetésnek a tanúságtétellel egybecsengő másik fő gondolata a beszélgető egyház ideája. A mai korban sajnos már elfelejtettünk beszélgetni. Ha beszélgetünk, akkor az sokszorta üres. A szavaink konganak, és mi magunk nem vagyunk jelen a beszélgetésben. Nem vállaljuk magunkat, nem árad a szeretet a szavaink mentén. Csöng a mobilunk, és a másikat könnyűszerrel odahagyva egy újabb beszélgetésbe ruccanunk. Vannak persze közöttünk kivételek, akik még tudnak beszélgetni. Ilyen Szőnyi Szilárd és Fabiny Tamás. Figyeljünk rájuk, és olvassuk el e könyvet!

Fabiny Tamás nemcsak lelkész, nemcsak püspök, hanem magát emberségében, esendőségében megmutató ember. Embersége adja lelkései hitelét. Soha nem felejttem el, amikor a nyáron Káptalanfűre den a kutató diákokkal és Tamással beszélgetve megmutattam egy másik könyvében a képet, amelyen a püspök hátán a gyermekei lovagoltak. Bevallom

őszintén, kicsit féltem ettől. Félttem attól, hogy ezzel zavarba hozom a püspököt. Elvégre egy püspöknek nem illik négykézláb mászkálni, mert hova lesz akkor az öt övező tisztelet? Azt a szeretettel mosolyt, amely Fabiny Tamás arcát előntötte, amikor a lovaglás képet bemutattam, nehéz elfeledni. Ez a mosoly tudta, hogy a tiszteletet nem a forma adja. A tisztelet a tartalomtól fakad, és mindig újra és újra megújítandó azokkal, akikkel az ember kapcsolatba kerül.

A könyvben bemutatott egyház gyermekeszerető egyház, a gyermekeket a lelkései összejövetelek, az istentiszteletek kincseinek tartó hely. A jövőbe vetett hit helye. Ez a hit, ez a bizalomteli, tiszta szeretet különösen fontos válság idején. Fabiny Tamás rámutat arra, hogy az egyház nemcsak gyermekeszerető, nemcsak beszélgető, hanem szolidáris egyház is, és szolidaritása olyan vonás, amely a jövőben nőni fog, amelynek növekednie kell. Ezzel tudja szolgálni a megtartást, az összetartást, a kiút közös keresését egy olyan korban, amely váratlanabbnál váratlanabb helyzeteket állít elénk. Készüljünk erre fel – olvassuk el ezt a könyvet.

■ CSERMEY PÉTER

A fenti írás a december 15-ei könyvbemutatón elhangzott laudáció szerkesztett szövege.

A kötet a Luther Kiadó könyvesboltjában (1085 Budapest, Üllői út 24.) és a Huszár Gál papír- és könyvesboltban (1054 Budapest, Deák tér 4.) is kapható. Ára 1500 Ft.

Csermely Péter méltatja a kötetet a Pilinszky János irodalmi kávéházban december 15-én tartott bemutatón. Mellette a „beszélgetőtársak”: Fabiny Tamás és Szőnyi Szilárd.

A Református énekek a Mahasz toplistáján

A Református énekek VII. része megelőzi a Magyar Hanglemezkiadók Szövetsége (Mahasz) lemezadási listáján többek között *Madonnát*, *Andrea Bocellit*, a *Hobo Blues Band* legújabb lemezét és az *ABBA-t* – közölte az MTI-vel tavaly november végén *Böszörményi Gergely*, a Periferic Records ügyvezető igazgatója.

A kórusénekeket tartalmazó korong a 20. helyen nyitott az albumok és válogatáslemezek Top 40-es listáján. Amint Böszörményi Gergely elmondta, Magyarországon nincs még egy olyan felekezet a reformátuson kívül, amelyik összegyűjtötte volna saját egyházi énekeit hanglemezre, szerinte ez is lehet a siker oka. A *Református énekek VII.* ennek a gyűjtőmunkának a gyümölcse.

A hanganyagot múlt év nyarán vették fel a Művészetek Palotájában, a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben tartott koncerten, amelyen a Kárpát-medence számos pontjáról összehívott, háromszötven tagú kórus adta elő *Csomasz Tóth Kálmán* és *Máté János* református egyházzeneszerzők kórusműveit.

A reformáció emléknapiján, október 31-én megjelent hanghordozó alapjául szolgáló koncertet az V. református zenei fesztivál keretében rendezték, amelyen négy karnagy vezényelt, és a több mint ezeröttszáz hallgató is együtt énekelt.

A lemezkiadónak többek között az a küldetése, hogy járják a református gyülekezeteket, ahol a kóruséneklés fellendítését célozzák meg. Az idősödő gyülekezetekben ennek hatására már most is érzékelhető a fellendülés, egyre többen vesznek részt szívesen a gyülekezeti éneklésben ott, ahol a *Református énekek* lemezorosozat alapján is énekelnek. Példaként megemlítette, hogy a pasaréti lelkész ezekről a lemezekről tanítja a gyülekezetét a református énekekre.

Böszörményi Gergely arról is szólt, hogy a református közoktatási intézményekben kötelező tanítvány a zoltáreneklés, ehhez pedig az egyik legjobb oktatási segédanyag ez a lemezsorozat.

► MTI

► **Egy mára elfeledett magyar festő újrafelfedezése történt meg az elmúlt esztendőben. Mind ez azért kívánkozhat egy egyházi újság lapjaira, mert a festő egyben lelképásztor is volt, munkáinak ihletője főképpen a Biblia.**

A festő-lelképásztor Szűdy Nándornak hívták, és már harminchárom esztendeje, hogy meghalt. Losoncon végezte a református teológiát, miközben Budapesten, Szőnyi István szabadiskolájában festészetet tanult. A második világháború alatt vált ismert festővé, kiállításairól több munkát a Fővárosi Képtár és a Szépművészeti Múzeum vásárolt meg. A háború után Békésen szolgált hat éven át, ez festői munkásságának fontos színhelye. Később végleg Budapesten telepedett le, és a XIII. kerületi Pozsonyi úti református egyházközségben szolgált nyugdíjasáig.

Egyházi kapcsolatai révén külföldön is kiállíthatott: Prága, Edin-

„A művészet tragikus Isten-keresés”

burgh és Glasgow jelentették sikerének állomásait. A rendszerváltozást követően kizárólag Sárospatakon láthatták munkáit, mígnem idén nyáron az Oltalom Alapítvány kata-

logizálta és vándorkiállításaként elindította az országban a Szűdy-gyűjteményt, amely immár közel kétszáz darabot számlál. Az első állomás Szegvár volt, a második Békés, egy-

kori szolgálatának helyszíne, ahol néhány családtagja él.

Szűdy Nándor művészetének két fő témája saját vallomása szerint az „expresszivistikus jellegű figurális festészet és a vízparti napsütések és garami tájak szép világa”.

Bibliai témái közül megemlíthető például az irgalmas samaritánus példázata, melyet többször is megfestett. Igen érdekes ezeket az alkotásokat egymás után megfigyelni. Az első ilyen képet még 1951-ben alkotta, címe *A két számár*; hat évvel később hasonló kompozícióban, de már az alakokra koncentrálna *A segítség* címmel festette meg, a végső, legmélyebb verzió 1962-ben készült el. Az *embertárs* vonalait immár elnagyolták, az élénk színek már-már *Van Gogh* hatását mutatják. Szintén többször nyúlt a menekülő szent család témájához, a Golgotához, a halászat és a magvetés biblikus mondanivalójához. Megfes-

tette a tékozló fiú példázatát is, valamint igen erőteljesek apokaliptikus látomásai.

Egyik előadásában Szűdy Nándor így vélekedett: „A művészet tragikus Isten-keresés. Az érzékelhető isteni gondolat a szép lehetőségein keresztül. Az ember eszmélése: honnan jövünk, és hová megyünk? Ezért érték a művészet. Az a tény, hogy az ember színekben, formákban és hangokban keresheti a harmóniát, az isteni lehetőséget, az Isten teremtő gondolatát, azt a megdöbbentő élményt adja embernek, hogy milyen szép Isten ajándéka, a művészet, amivel élni a földi embernek nem szegény, hanem felemelkedés.”

Jelenleg a kiállítás Eleken, a városi könyvtárban látható, majd a képek két részre bontva indulnak körútra: egyik részük a Dunántúl, a másik a Dél-Alföld több településén lesz megtekinthető. Októberben pedig újra Békésen, a városi galéria nagytermében nyílik meg az alkotó – több hónapon át nyitva tartó – gyűjteményes tárlata.

■ SZEGFŰ KATALIN

Reisinger János irodalomtörténész *Az embertárs* című Szűdy Nándor-festményt mutatja be Békésen

FOTÓ: BOTTA DÉNES

Mit szeretnék elérni 2009-ben?

Vegyél elő egy üres lapot, majd szép sorban válaszolj az alábbi kérdésekre magadnak, írásban, de egészen őszintén! A saját, személyes válaszaid segítenek számodra kirajzolni egy színes képet arról, mit is szeretnél elérni ez újabb esztendőben. Ha elkészültél, tedd félre magadnak a lapot, zárd el egy borítékba, majd írd rá: „Felbontandó 2009. június 30-án.” Azaz pontosan az év felénél. Hidd el, meglepő élményben lesz részed, amikor újra átolvasod majd a soraidat.

Elképzelted, hogy olyan sikereket érsz el, amelyeket elképzeltél magadnak, de az is meglehet, hogy életed más irányt vesz, mint ahogyan tervezted. Lehet, hogy jelenlegi aggodalmaid teljesen eltűnnek a nyárra. Lehet, hogy meglátod: egy nehéznek tűnő probléma milyen nevetségesen egyszerű módon oldódott meg. És meglehet az is, hogy akad olyan probléma, amelynek a megoldásán folyamatosan dolgoznod kell, hogy idővel le tudj majd küzdeni. Sőt még az is meglehet, hogy meglátod a gondviselő Isten működését az életedben, a sorok között!

Érdemes kipróbálni, időt szánni gondolataid leírására, mert egészen biztosan meglepetéseket hoznak majd a saját soraid, és az is bizonyos, hogy a gondolataid, ha majd újra átolvasod őket, segítenek életed további útján.

Íme a kérdések. Válaszold meg őket nyugodtan, higgadtan, alaposan átgondolva:

- Mit szeretnék elérni a tanulásterén 2009-ben? Vagy éppen a munkám terén, jelenlegi helyzetemben? Elégedettnek mondhatom magam? Vagyis azt teszem éppen, azt tanulom, azt a munkát végzem, amelyet tényleg akartam? Hogyan tehetném még jobban? Ha nem érzem jól magam a bőrömben, mi másra vágnék? Hogy tudnék elindulni egy újabb úton?
- Milyen a kapcsolatom a szüleimmel? Hogyan tehetném jobbá?
- Milyen a kapcsolatom a testvéremmel/testvéreimmel? Hogyan tudnánk egymást jobban kísérni? Mivel tudnánk szorosabban fűzni a testvéri viszonyt? Szüleinket ho-

SZÓSZÓRÓ

Rovatgazda: Balog Eszter

gyan tudnánk közösen megörvendeztetni?

- Milyen a kapcsolatom más, közelebbi és távolabbi rokonaimmal: öregekkel, felnőttekkel, fiatalokkal, kicsi gyermekekkel? Ki az, akit elhanyagoltam? Kire kell nagyobb figyelmet fordítanom?
- Milyen a kapcsolatom a barátaimmal? Kivel szeretném építeni, szorosabban fűzni a jó baráti viszonyt? Mit tudok tenni a barátaimért? Kinek van szüksége pontosan az én segítségemre? És vajon ki az, akitel nem jó, ha barátkozom?
- Kik azok az életemben, akikkel meg tudom beszélni a problémáimat? Kimutatom-e hálámot nekik, amiért az idejüket önzetlenül rám pazarolják? Mit tehetek én értük?
- Milyen rendszerességgel tudnék valamit tenni az egészségemért, szervezetem jó működéséért? Mit sportolnék szívesen, és miért azt?
- A külsőmön mit kell változtatnom? Súlyom, alakom, frizurám? Hogyan szeretnék kinézni? És mit tudok érte tenni?
- A bensőmmel meg vagyok elégedve? Milyen rossz tulajdonságaimon szeretnék faragni? Milyen jó tulajdonságaimat szeretném erősíteni?
- Hogyan tudok pénzt keresni, spórolni, félretenni? Mire kellene gyűjtenem, ami hasznos a számomra?
- Hova szeretnék elutazni ebben az évben? Miért pont oda, mi célból és mikor?
- A lelki életem területén hol kellene valamit tennem? Hol hallhatnám Isten igéjét, személyes üzenetét? Hol ismerkedhetnék meg keresztény, hívő fiatalokkal, felnőttekkel? Van-e valami, amiért rendszeresen szeretnék imádkozni?
- Milyen mottót választanék magamnak a 2009. évrre?

■ BALOG ESZTER

Mennyire szelíd a nyelved?

Úgy emlékszem, hogy *Abraham Lincoln* mondta a következőt: „Jobb csendben maradni és vállalni, hogy bolondnak néznek, mint beszélni és szavainkkal minden kétséget eloszlatni.” A következő példabeszédek megerősíthetik e kijelentését.

Ne kritizálj elhamarkodottan! Gyakran hallható: „Senki sem tökéletes”, és a legtöbbször meg sem kell erőltetnünk magunkat, hogy észrevegyük a másik ember tökéletlenségét. Vanak alkalmak, amikor az építő kritika segíthet, de sok esetben pusztán csak az indulatunkat vagy a türelmetlenségünket fejezzük ki vele. Igazoltnak láthatjuk családtagunk kifejezését a szegényes éttermi kiszolgálás láttán vagy kollégánk átlagon aluli teljesítménye miatt. De nem kínos az, amikor rájövünk, hogy „felebarátunk” súlyosan beteg családtagja miatt van kétségbeesve, vagy nehéz anyagi terhek nyomasztják? – „*Kigúnyolja embertársát az esztelen, az értelmes ember pedig hallgat.*” (Péld 11,12)

Ne tégy közhírré bizalmas információkat! Mikor még az újságszerkesztőségemnél dolgoztam, nagy megelégedésemre szolgált, hogy exkluzív módon férhettem hozzá bizonyos, fejlesztésekről szóló hírekhez. Természetesen ezeket a híreket mások csak akkor tudhatták meg, ha elmondtam

nekik. Ugyanez a helyzet az emberi nyelv nagy „pestisével” – a pletykával – kapcsolatban is. Valaki bizalmasan elmond neked valamit, kérve a teljes titoktartást. Később azonban továbbadod, és ezt valószínűleg azal indokolod, hogy „aggódsz”, és fontosnak tartottad „megosztani” valakivel. Ha megbízható akarsz lenni, az embereknek tudniuk kell rólad, hogy a veled megosztott információ nem fog a holnapi újságok címlapján megjelenni. – „*A rágalmazó mindent kibeszél, amerre csak jár, a megbízható ember megtartja, amit hallott.*” (Péld 11,13; a Szent István Társulat fordítása)

Tanulj meg profitálni a helyes fogalmazásból! Mint a jól végzett munka, a helyes beszéd is jól jövedelmezhet. Emlékszem egy nálam jóval érettebb hívő emberre, aki a szűkszávúságáról volt ismert. Nem beszélt sokat, de ahányszor megszólalt, mindenki tudta, hogy érdemes odafigyelni a mondandójára. – „*Amit mond az ember, annak a gyümölcséből lakik jól, és amit tesz az ember, azt fizetik neki vissza.*” (Péld 12,14)

Szavaid gyógyítóak legyenek, ne pedig bántóak! Bátorító szavak, egy őszinte dicséret, a részvét kifejezése vagy az elismerés – mind-mind szárnyakat adhatnak a másik ember lel-

kének. Mikor ezek szívből jönnek, akkor szavaink, mint a nagyon áhított gyógyír, megkönnyebbülést hozhatnak a gyötrelmek idején.

A megdöbbenés kimondott szavakkal pontosan ennek az ellenkezőjét érhetjük el. Ezek fájdalmat és sérülést okozhatnak, amelyek gyógyulásához évek szükségesek – vagy néha egy teljes élet. A pillanat hevében szavaink az érzelmeinket közvetíthetik, de az érzések gyorsan megváltoznak. Kell-e majd ezeknek a bántó szavaknak a visszhangját hallgatnod? – „*Van, akinek a fecsegése olyan, mint a tördőzés, a bölcsek nyelve pedig gyógyít.*” (Péld 12,18)

Szavaid hatástalaníthatják a robbanásveszélyes helyzeteket. Mikor indulatba jövünk, néha a kimondott szavaink alapján meghatározhatjuk a várható következményt. Ha elhamarkodottan és élesen válaszolunk, akkor a másik személy könnyen válhat még ellenségesebbé. Ha azonban odafigyeléssel és alázattal válaszolunk, akkor a harag tüze – mivel nincs olaj, amely táplálja – kialudhat. – „*A szelíd felelet csillapítja a haragot, a sértő szó felkorbácsolja az indulatot.*” (Péld 15,1; a Szent István Társulat fordítása)

■ ROBERT J. TAMASY
(Forrás: *Monday Manna*)

Értékeink

Mit ér az ember, ha magyar? Mit ér Magyarországon, itt és most, mit ér Dunaszérdahelyen, Szabadkán vagy a Székelyföldön? Ki ad rá választ? A mindenkori politikai elit határon innen és túl, vagy mi mondjuk és mutatjuk meg, mit érünk? Nem kell mást tennünk, mint értéket felmutatnunk. De tisztában vagyunk-e az érték fogalmával? Ebben a mai értékvesztett világban mi az igazi érték?

Érték lenne a tanulás, a szorgalom, a diploma? De hiszen alig lehet belőle megélni! Érték a tisztesség, amikor a hazugok, becsutelenek korrump világában élünk? Legyen becsület a kisember, amikor országának vezetői a szeme láttára tüntetik el – nem tudni, hová – a nemzet vagyonát, és teszik tönkre gátlástalanul gyerekeink jövőjét? Ilyenek ők. De milyenek vagyunk mi?

A kiszavazós, beszavazós, betelefonálás, bennünket – a nézőket – helyyének néző műsorok emelt díjas SMS-ére, telefonjára lelkesen fize-

tünk, de szó nélkül félrenézünk hajléktalan, szerencsétlen sorsú embertársainkat látva, nem nyújtunk segítő kezet rászoruló, fogyatékos embertársainknak sem, és gondolkodás nélkül megtagadjuk határon kívüli testvéreinket.

Pletykalapokban lelkesen olvassuk – nem keveset fizetve értük –, hogy melyik híres színész nő hányadik gyermekét várja, de mi nem akarunk második, harmadik gyermeket vállalni, mert sokba kerül a felnevelése, és esetleg le kellene mondanunk a márkásabb autóról, divatosabb ruhákról, mobilról, plazmatévérről, tengerparti nyaralásról! Elvégre ezek az értékek, a mások által látható, irigyelt tárgyak, státusszimbólumok! Ki irigyel manapság azért valakit, mert három vagy még több gyermeke van? Festett hajjú, cigarettázó nő panaszkodik, hogy nem jut a gyerekeinek elég étel, nincs pénz tanszerekre. Csak nem hajfestékre és cigarettára megy el a pénz?

Hova jutottunk?! Miféle kór pusztít a lélekben, az emberi tudatban? Hol a hitünk, amely segít eligazodni a zűrzavarban, amely megmutatja, mi helyes, és mi nem, amely szemétre dobja az értéktelent, és ragyogóvá teszi az igazat, a követendő? Vagy már itt is zavar támadt? Hitünk követése, az Isten imádása helyett a médiából ránk erőszakolt, istenített sztárok után megyünk?

Itt és most meg kell állni, mert nagy a baj! Velünk is! Meg kell állni ebben az ész nélküli rohanásban, kapkodásban! Leülni és nyugodtan végiggondolni, nekünk mi az érték.

Ha erőt ad a hitünk, ha a családunkra gondolva elérzékenyülünk, ha a kérdezőnek türelmesen válaszolunk, ha simogatást adunk a gyermeknek, jó szót, kedvességet az öregnek, segítő kezet a rászorulóknak és testvéri ölelést határon túli testvéreinknek, akkor megtaláltuk a választ.

■ CZIBUR LÁSZLÓNÉ

Nem malackodtak – ünnepeltek. „Szerencsevadászat” zárta december 30-án a Fővárosi Önkormányzat Értelmi Fogyatékosok Otthona (Tordas) fennállásának ötvenedik évfordulója alkalmából rendezett jubileumi ünnepségsorozat. Az otthon lakói és gondozói játékos feladatokat kaptak a faluban. Először egy kismalacot kellett felmasznizni, majd cumisüvegből megetetni, aztán az utolsó állomáshelyen fölöltöztetni és újból megetetni. A fotó jól szemlélteti az otthon lakóinak és a dolgozóknak az örömét. Az esemény tűzijátékkal zárult.

■ BOTTA DÉNES felvétele

ÖKUMENIKUS IMAHÉT

a Krisztus-hívók
egységéért
2009. január 18–25.

Részletek a Magyar Katolikus Püspöki Konferenciának és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának kiadásában megjelent imafüzet anyagából

Bevezetés az imahét gondolkörébe

Bibliai alapvetés

A 2009. évi, a keresztények egységéért rendezett imahét témája a koreai egyházak élményein és tapasztalatain nyugszik. Nemzetük politikai megosztottsága miatt az egyházak Ezékiel prófétához fordultak, aki szintén egy tragikusan megosztott nemzet tagja volt, és népe egységére vágyakozott.

Ezékiel – aki próféta és pap is volt – Isten fiatalon, harmincéves korában hívta el. Krisztus előtt 594 és 571 közötti munkálkodását nagyban befolyásolták azok a vallási és politikai reformok, amelyeket Jósias/Jozija király kezdett el Kr. e. 621-ben. A király reformokkal próbálta felszámolni Júdea korábbi, asszír hódítói által öröklött, így állították vissza a törvényt és Izrael Istenének igaz tiszteletét. Jósias/Jozija király halála után – csatában esett el – fia, Jójakim/Jojakim Egyiptomnak hódolt, és az országban újra elterjedt a bálványimádás. A Jójakimot/Jojakimot bíráló prófétákat kegyetlenül elnyomták. Uriást/Uriját kivégezték, Jeremiást betitkolták.

A babiloni invázió és a templom lerombolása után Kr. e. 587-ben a nép vezetőit és mesterembereit – köztük a fiatal Ezékielt is – elfogták és Babilonba hurcolták. Ott Ezékiel, csakúgy, mint Jeremiás, bírálta a hamis „prófétákat”, akik hiú reményt tápláltak a népből, emiatt el kellett tűrnie a száműzetésben élő zsidó testvérek szemrehányását. E nagy szenvedések közepette azonban Ezékielnek a népe iránti szeretete egyre csak nőtt. Kritizálta a vezetőket, akik Isten parancsai ellenére cselekedtek, és a népet Istenhez igyekezett visszavezetni. Isten szövetségi hűségét és a népével való szolidaritását hangsúlyozta. Ráadásul ebben a látszólag reménytelen helyzetben Ezékiel nem keseredett el, hanem a reménység üzenetét hirdette: él még Isten eredeti, megújító szándéka, és megvalósulhat Isten népének egysége.

Ezékiel két látomás is bátorította ebben a törekvésében. Az első a jól ismert prófécia a száraz csontokról, amelyek Isten Lelkének segítségével a halálból újra életre kelnek (Ez 37,1–14). Az ideai imahét anyaga azonban Ezékiel második látomásán alapul, amely a két fadarabról szól, a megosztott Izrael két királyságát jelképezvén. A megosztott királyságok törzseinek nevei – az eredeti tizenkettőből kettő északra, tíz délen – írtak ezekre a fadarabokra. A két fadarab aztán újra eggyé lett (Ez 37,15–23).

Ezékiel szerint a nép megosztottsága az Istenről való elidegenedésnek és a nép bűnösségének a következménye. Újra egy nép lehetnek azáltal, hogy megvallják bűneiket, megtérnek, és visszafordulnak Istenhez. Végül azonban Isten az, aki egye-

síti népét úgy, hogy megtisztítja, megújítja és megszabadítja őket megosztottságukból. Ezékiel számára ez az egység nem egyszerűen a korábban megosztott népek egyesítése, inkább új teremtés. Egy új nép születése, amely a remény jele más népek számára is. Tulajdonképpen az egész emberiség számára.

A remény egy másik szövegben is kifejeződik, amely rész igen kedves a Koreában élő egyházak számára. A *Jelenések könyvének* 21,3–4 verse Isten népének megtisztításáról, az igazi békéről, a megbékélésről és az egységről szól, amely ott valósulhat meg, ahol Isten „lakozik”: „...és ő velük fog lakni, ők pedig népei lesznek, és maga az Isten lesz velük; és letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé...”

Ezek a bibliai gondolatok – egység mint Isten szándéka népe számára; egység mint Isten ajándéka, amely ugyanakkor megbánást és megtérést követel; egység mint új teremtés; és a remény, hogy Isten népe valaha még egy lehet – azok, amelyek a Koreában élő egyházakat inspirálták, amikor a 2009. évi imahét anyagát elkészítették.

Teológiai megközelítés

2009-ben a keresztények a világ minden részén az egységért imádkoznak, „hogy legyenek eggyé kezdedben” (Ez 37,17). Ezékiel – akinek a neve azt jelenti: „Isten erőssé tesz” –

mény születik: Isten új világ fog teremteni. Ahogy Ezékiel szerint a népet bemocskolja a bálványimádás és a törvénszegés – a nép mindenfajta bűne megjelenik a szövegben –, ugyanígy a mai világban a keresztények megosztottságának bűne kelt nagy megbotránkozást.

Amikor ezt a szakaszt olvassuk az *Őszövétségben*, megfontolhatjuk, hogy miként alkalmazzuk ezt az ígét saját megosztott helyzetünkre. Különösen is érezzük, hogy Isten az, aki helyreállítja az egységet, megbékélteti az embereket egymással, és új helyzetet hoz létre. Az újraegyesített, bűnbocsánatot nyert és megtisztított Izrael a reménység jelévé válik az egész világ számára.

Amint már megjegyeztük, a két fadarab összeillesztése a második prófécia, amelyet Ezékiel könyvének 37. fejezetében találunk. Az első – amely valószínűleg ismerősebb egyházi körökben – a száraz csontokról szól, amelyek Isten Lelkének segítségével újra életre kelnek.

Isten mindkét jóvendülésben az élet, egy új kezdet alkotójaként tűnik fel. Az első próféciában Isten Lelke az élet Lelke. A másodikban Isten maga hozza létre az egységet. Megbékélést és békességet ad egy megosztott nemzetben belül. Más szavakkal: a megosztott részek egyesítésével születik az új élet.

A keresztények ebben a történetben annak az előképét láthatják, amit majd Krisztus hoz, nevezetesen az új életet, amely a halál legyőzésé-

amint magához vonz minket ő, aki felemeltetett a keresztre.

A kettéosztott Koreából – ahol megvan az akarat is, hogy legyőzzék nemcsak a politikai, de a keresztény egyházak közötti megosztottságot is – javasolják az ott élő egyházak az ez évi imahét témájául, „hogy legyenek eggyé kezdedben”. Úgy gondolják, hogy Isten cselekedetére adott válaszközből új reménység születhet, amely kiengesztelődést, békét és jólétet hoz Isten népének.

A nyolc nap

Az Ezékiel prófétától vett központi szövegből következik, hogy az imahét nyolc napja alatt elmélkedéseink mélyebben tudatosíthatják bennünk, hogy az egyház egysége hogyan szolgálhatja együtt az emberi közösségek megújulását is. Ezzel a tudatossággal nagy felelősség is jár. Mindazoknak, akik Krisztust Úrnak vallják, törekedniük kell az ő akaratának betöltésére, hogy legyenek mindnyájan egy, „hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél engem” (Jn 17,21). Ez az, amiért a nyolc nap a keresztények egységéért való elmélkedéssel kezdődik.

Átgondolva tanításbeli különbségeinket és elkülönültségünk botrányos történelmét – sőt néha még a keresztények közötti gyűlöletet is – imádkozunk, hogy Isten, aki Lelkét leheli a száraz csontokra, és aki kezében formálja egységünket különbözőségeink közepette, életet és megbékélést leheljen kiszáradt életünkbe és megosztottságunkra ma is.

Korea hagyományos építészeti stílusát őrző szöuli kastély

azért hívatott el, hogy reményt adjon népének az Izrael bukását és elfoglalását követő elkeseredett vallási és politikai helyzetben és a száműzetésben.

A koreai csoport úgy érezte, hogy az ezékieli szöveg saját helyzetükre emlékezteti őket, mivel ők is megosztott országban élnek, megosztott kereszténységben. Ezékiel szava reménnyel tölti el őket, hogy Isten egyszer összegyűjti, saját népének nevezi és megáldja őket is, hogy hatalmas nép legyenek. Egy új, végső re-

ből fakad – Isten megváltó akaratának elfogadásával. A két fadarabból kereszt formálódik, Jézus megbékéltet minket Istennel, s ezáltal az emberiséget új reménység tölti el. Bűnösségünk, erőszakosságunk és a háborúk, a szegények és gazdagok közötti egyenlőtlenség, a teremtés tönkretétele, a betegség és szenvedés, valamint széthúzásunk és megosztottságunk ellenére Jézus Krisztus a keresztet kitérve kezeivel átöleli az egész teremtést, és Isten békességét ajánlja fel. Kezében egyik vagyunk,

Ezen a napon és a nyolc nap mind-egyikén arra kaptunk meghívást, hogy imádkozzunk világunk olyan helyzeteiért, ahol nagy szükség van a megbékélésre. Külön is figyeljünk arra, hogy a keresztények egysége milyen szerepet játszhat ennek a megbékélésnek az elérésében.

A második napon az egyházak a háború és az erőszak legyőzéséért és megszűnéséért imádkoznak. Imádkozunk, hogy a keresztények mint a Békesség Fejedelmének tanítványai a konfliktusok közepette is megte-

remthessék a kiengesztelődést, amely a reménységben gyökerezik.

A harmadik nap a szegények és gazdagok közötti hatalmas egyenlőtlenségről medítál. A pénzhez való viszonyunk és a szegényekkel való törődésünk lehet tanítványságunk mérceje Jézus követésében, aki azért jött közénk, hogy szabaddá tegyen bennünket, a szegényeknek hirdesse az evangéliumot, a rabszolgáknak szabadságot hozzon, és igazságosságot hirdessen minden embernek.

A negyedik nap szándéka az, hogy a keresztények felismerjék: csak együtt lesznek képesek megvédeni azokat az ajándékokat, amelyeket Isten nekünk adott a teremtésben. A levegőt, amelyet belélegzünk, a földet, amely gyümölcsöt hoz, a teremtett világot, amely dicséri alkotóját.

Az ötödik napon a mai társadalmunkat olyan nagyon jellemző előítéletek és a diszkrimináció megszüntetéséért imádkozunk. Amint felismerjük, hogy emberi méltóságunkat Istentől kaptuk, egységünk – a keresztények egysége – annak az Istennek az egységéről tesz bizonyosságot, aki mindannyiunkat szeretetéből megismételhetetlen létezőnek teremtett. Az igazságosság és szeretet országa, amelynek építésére meghívást kaptunk, azért tiszteli a különbözőségeket, mert Krisztusban mind egyik vagyunk.

A hatodik napon imádságban gondolunk azokra, akik szenvednek, és azokra is, akik gondoskodnak róluk. A zsoldárok segítenek megérteni, hogy a fájdalomtól vagy haragból született, Istenhez való kiáltások nagyon mély és bensőséges Isten-ember kapcsolat kifejezései lehetnek. A keresztények irgalmas segítségnyújtása a szenvedőknek Isten országának jele lehet. A keresztény egyházak együtt képesek változást hozni, ha segítenek megszerezni a szenvedők számára mindazt a támogatást, amelyre szükségük van – anyagi és lelki értelemben egyaránt.

A hetedik napon a vallási különbözőséggel kell szembenézniük a keresztényeknek, amikor Istenben való egységükért imádkoznak. Eme egység nélkül nehéz a békesség országát építeni, még ha minden jóakaratú férfi és nő részt vesz is benne.

Imaszándékaink a nyolcadik napon válnak teljessé, amikor azért imádkozunk, hogy a „nyolc boldogság” lelkülete győzzön a világ szellemisége felett. A keresztények hordozzák a reményt, hogy Krisztus mindent újjáteremt az általa létrehozott új rendben. Ez képessé teszi őket arra, hogy a reménység emberei, a kiengesztelődés munkálói legyenek a háborúk, a szegénység, a diszkrimináció közepette és minden olyan helyzetben, ahol emberek szenvednek, és vajódik a teremtett világ.

A nyolc nap

1. nap

Keresztyén közösségek szemtől szemben a régi és az új megosztottságokkal

- Ez 37,15–19;22–24a: Egyé a kezdedben
- Zsolt 103,8–13;18: Irgalmas és kegyelmes az Úr...
- 1Kor 3,3–7;21–23: Irigység s vizálykodás van közöttetek...
- Jn 17,17–21: Hogy mindnyájan egyik legyenek...

A keresztyének arra kaptak elhívást, hogy Isten állhatatos és kiengesztelő szeretetének eszközei legyenek egy olyan világban, amelyre az elkülönülés és az elidegenedés nyomta rá bélyegét. Az Atya, Fiú és Szentlélek nevében megkeresztelve valljuk, hogy hiszünk a megfeszített és feltámadott Krisztusban. Krisztus népe vagyunk, akiknek az a küldetésük, hogy Krisztus teste legyünk a világban és a viláéért. Krisztus kérte ezt imádságában tanítványai számára: hogy egyik legyenek, hogy elhiggye a világ...

Hitünk és keresztyén tanítványságunk megosztottsága meggátol bennünket abban, hogy bizonyosságot tudjunk tenni a világ előtt. Koreának, mint más nemzeteknek is, egymásnak elmentmondó módon hirdették az evangéliumot. Az a kísértésünk, hogy a jelenlegi megosztottságot a háttérben lévő konfliktusokkal inkább keresztyén történelmünk természetes örökségének tekintjük, mint belső ellentmondásnak azzal az üzenettel szemben, hogy Isten Krisztusban megbékéltette a világot.

Ezékiel látomása arról, hogy a régi Izráel megosztott királyságának neveit hordozó két fadarab egyé lett Isten kezében, világosan mutatja Isten hatalmát arra nézve, hogy megbékéltessen, és megtegye egy megosztottságba süllyedt néppel azt, amit maguk nem tudnak megtenni önmagukkal. Ez biztató üzenet a megosztott keresztyének számára. Előképe a megbékélés forrásának a keresztyén ígértetés szívében. A Krisztus keresztyén alkotó két fadarabon a történelem Ura magára veszi az emberiség sebeit és megosztottságait. Jézus önatadásának teljességében a keresztyén együtt tartja az emberi bűnt és Isten rendíthetetlen, megváltó szeretetét. Keresztyénnek lenni azt jelenti, hogy az ő halálában keresztyénkedtünk meg. Halálában az Úr – hართalan kegyelmében – felszegezi a sebzett emberiség neveit a keresztyén fájára. Ezzel magához ölel minket, és helyreállítja kapcsolatunkat Istennel és egymással.

Keresztyén egységünk Krisztushoz tartozásunkra alapozott közösség. Mivel Krisztushoz fordultunk, felfedezhetjük, hogy kiengesztelődünk a Szentlélek hatalma által. A keresztyén egységért mondott ima Istenbe vetett bizalmunk megvallása és önmagunk teljes megnyitása a Lélek előtt. A keresztyén egységért végzett egyéb erőfeszítéseinkkel együtt – párbeszéd, közös bizonyosságtétel és misszió – az egységért való imádkozás kiváltságos eszköz, amely által a Szentlélek ezt a megbékélést Krisztusban nyilvánvalóvá teszi. Benne, aki a világ megváltására jött közénk.

Imádság

Együtt érző Isten! Te szeretsz minket, és Krisztusban megbocsátottál nekünk. Szándékos, hogy békéletesd az emberiséget ebben a megváltó szeretetben. Tekints kegyesen ránk, akik a keresztyén egységért imádkozunk és dolgozunk. Add, hogy megtapasztaljuk, hogy testvérek vagyunk a te szeretetedben. Add, hogy egyé legyünk, egyé a te kezdedben. Ámen.

2. nap

Keresztyének szemtől szemben a háborúval és az erőszakkal

- Ézs/Is 2,1–4: Hadakozást többé nem tanul
- Zsolt 74,18–23: Szegényeid életéről ne fedlekkezz meg örökre
- 1Pt 2,21–25: Az ő sebei által gyógyultatok meg
- Mt 5,38–48: Imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket

A háború és az erőszak még mindig fő akadályai annak az egységnek, amelyet Isten akar az emberiség számára. Végeredményben a háború és az erőszak a bensőkben lévő, meg nem gyógyított megosztottság következménye. Az emberi gőg megakadályoz bennünket abban, hogy visszataláljunk létünk igazi alapjára.

A koreai keresztyének szeretnének véget venni Észak- és Dél-Korea több mint ötvenéves elválasztottságának. Az a vágyuk, hogy a világ más részein is megteremtésük a békét. A Koreai-félszigeten uralkodó bizonytalanság nemcsak a világ egyetlen még kettéosztott nemzetének fájdalmát jelenti, hanem jelképe az emberiséget sújtó megosztottság, ellenségesség és bosszú logikájának.

Mi vethet véget a háború és az erőszak körforgásának? Jézus megmutatja nekünk azt az erőt, amely meg tudja szakítani az erőszak és igazságtalanság örökös körét a legreménytelenebb helyzetekben is. Tanítványainak, akik az erőszakra és a haragra világi módon válaszolnak, azt parancsolja, hogy mondjanak le az erőszakról (Mt 26,51–52).

Jézus feltárja az igazságot az emberi erőszakkal kapcsolatban. Az Atya parancsához hűsége senki megfeszítésén, hogy megmentsen minket a bűntől és az örök haláltól. A keresztyén feltárja az emberi természetben rejlő ellentmondást. Jézus kínhalála új teremtés kezdetének a jele, amely az emberi bűnt, az erőszakot és a háborút erre a keresztyén szövezi.

Jézus Krisztus az erőszakmentességet nem a humanizmusra építi. Isten teremtésének helyreállítását tanítja. Hitet és reménységet ad az új ég és az új föld végső eljövételében. Krisztus végérvényesen győzött a keresztyénen. Ez a remény rendületlenül bátorít, hogy kitartsunk a keresztyén egységre való törekvésben és a háború, valamint az erőszak minden formája elleni küzdelemben.

Imádság

Urunk! Te az egész emberiség egységért vállaltad a keresztyénet. Most felajánljuk neked az önzés, a gőg, a hiúság és a harag által megrottott emberi természetünket.

Urunk, ne hagyj el az elnyomottakat, akik az erőszak, a harag és a gyűlölet különféle formáitól szenvednek, valamint tévhitek és egymásnak ellentmondó ideológiák áldozatai.

Urunk, nyújtsd felénk kezdetet együttérzéssel, és viselj gondot népedre, hogy teremtésed rendjének békéjét és örömét élvezhessük.

Urunk, add, hogy minden keresztyén együttműködhesse a te igazságod megvalósításában. Adj bátorságot, hogy segítsünk másoknak vinni keresztjüket ahelyett, hogy vállukra tennék a mienket.

Urunk, taníts minket bölcsességre, hogy gyűlölet helyett szeretettel bánjunk ellenségeinkkel. Ámen.

3. nap

Keresztyének szemtől szemben a gazdasági igazságtalansággal és a szegénységgel

- 3Móz/Lev 25,8–14: Fölszabadító örömmünnepe
- Zsolt 146: Igazságot szolgáltat az elnyomottaknak
- 1Tim 6,9–10: Minden rossznak gyökere a pénz szeretete
- Lk 4,16–21: Szabadítás mint Jézus és az Úr kedves esztendeje

Azért imádkozunk, hogy jöjjön el Isten országa. Arra a világra vágyunk, ahol az emberek, a legszegényebbek sem halnak meg idő előtt. A világ mai gazdasági rendszere azonban még súlyosabbá teszi a szegények helyzetét és kiáltóvá a szociális egyenlőtlenséget.

Ma az emberiség nagy családja a munkanélküliséggel és következményeivel szembesül. A piac bálványozása mint a pénz szeretete a Tímoteushoz írt levél szerzője szerint így bizonyul minden gonosz gyökerének. Mit tehet, és mit kell, hogy tegyen az egyház ebben a vonatkozásban? Nézzük meg, mit ír a Biblia az Úr kedves esztendejéről, amelyre Jézus utal szolgálata kezdetén!

A Mózes 3. könyvéből, a *Léviták könyvéből* idézett rész szerint az elengedés évében felszabadulást hirdettek. A vendégmunkások visszatérhettek otthonukba és családjukhoz. Ha valaki elvesztette mindenét, akkor is a nép között élhetett. Pénzt ekkor nem kölcsönöztek kamattal, és élelmiszert sem árultak nyereségért.

Az elengedés éve közösségi etikát jelentett, a rabszolgák felszabadítását és otthonukba való visszatérését, a gazdasági jogok helyreállítását és az adósságok eltörlését. Az igazságtalan társadalmi rendszerek áldozatai számára ez pedig a törvény helyreállítását és megélhetésüket jelentette.

A mai világ értékrendje, amely a több pénztekint az élet legnagyobb értékének és céljának, csak a halálba vihet. Mint egyházunk az a hivatásunk, hogy szembeszálljunk ezzel. Eljünk az elengedés évének szellemében! Kövessük Krisztust, és hirdessük a jó hírt! Amikor a keresztyének megosztottságuk gyógyulását tapasztalják, érzékenyebbé válnak az emberiséget és a teremtést sebző más megosztottságokra is.

Imádság

Igazságos Isten! Sok helyen bőségben élnek, de máshol nincs elég étel, sok az éhező és a beteg.

Békesség Isten! Van, akik hasznot húznak az erőszaktól és a háborútól, de olyanok is, akiknek az erőszak és a háború miatt el kell hagyniuk otthonukat.

Együtt érző Isten! Segíts megértenünk, hogy csak pénzből nem élhetünk, mert Isten igéje által van életünk. Add, hogy megértsük: csak akkor juthatunk életre és igazi gazdagságra, ha szeretjük Istent, és engedelmeskedünk tanításának. Ezt kérjük a mi Urunk, Jézus Krisztus nevében. Ámen.

4. nap

Keresztyének szemtől szemben a környezeti válságokkal

- 1Móz/Ter 1,31–2,3: Látta Isten, hogy minden, amit alkotott, igen jó
- Zsolt 148,1–5: Ő parancsolt, és azok létrejöttek
- Róm 8,18–23: A teremtés átalakulása
- Mt 13,31–32: A mustármag kisebb minden magnál

Isten bölcsességgel és szeretettel teremtette világunkat, és amikor befejezte nagy művét, látta, hogy jó. Ma azonban a világ súlyos környezeti válsággal néz szembe.

A föld általános fölmelegedéstől szenvedő energiaszükségletünk következtében. Bolygónk erdővel borított területe 50%-kal csökkent az elmúlt negyven év alatt, miközben a sivatagok annál gyorsabban terjednek. A tengeri élet háromnegyed része már eltűnt. Az élőlények több mint száz faját ki, és az élővilág sokféleségének ez a vesztesége komoly fenyegetés magára az emberiségre is. Pál apostollal együtt megállapíthatjuk: a teremtés a világ mulandóságának van alávetve, sóhajtozik és vajódik.

Nem tagadhatjuk, hogy az emberek nagymértékben felelősek a környezeti rombolásért. Zabolátlannak a mohóságuk a halál árnyékát veti az egész teremtésre.

A keresztyéneknek együtt kell megtenniük minden tőlük telhetőt a teremtés megmentéséért. Ezzel az óriási feladattal szemben egyesíteni kell erőfeszítéseinket. Csak együtt védhetjük meg a Teremtő művét. Lehetetlen nem észrevenni, hogy milyen központi helyet foglalnak el a természeti jelenségek Jézus példázataiban és tanításában. Krisztus nagy tiszteletet tanúsít a legkisebb mag iránt is. A teremtés bibliai elbeszélésére támaszkodva a keresztyének közös felelősséggel hozzájárulhatnak a bolygónk jövőjére vonatkozó megfontolásokhoz.

Imádság

Teremtő Istenünk! Igéd által teremtetted a világot, és láttad, hogy az jó. Mi azonban gyakran halált és pusztulást árasztunk környezetünkre. Add nekünk, hogy megbánhassuk mohóságunkat. Segíts, hogy gondot viseljünk mindarra, amit alkottál. Együtt szeretnénk megővni teremtésedet. Ámen.

... tematikája

„...legyenek eggyé kezekben”
(Ez 37,17)

5. nap

Keresztýének szentől szemben a hátrányos megkülönböztetéssel és a társadalmi előítéletekkel

- Ézs/ Iz 58,6–12: Ne zárkózz el testvéred elöl
- Zsolt 133: Mily szép, ha egyetértésben élnek a testvérek
- Gal 3,26–29: Mindenýjan egyek vagytok a Krisztus Jézusban
- Lk 18,9–14: Az elbizakodott ember igaznak tartja magát

Kezdetben az Isten képre teremtett emberek egyek voltak az ő kezében. A bűn azonban belépett az emberek szívébe, és azóta együtt élünk vele. A megkülönböztetés alapja lehet faji vagy etnikai vagy az az egyszerű tény, hogy az ember férfi és nő. Megint máshol a fogyatékoság vagy egy bizonyos valláshoz tartozás a kirekesztés alapja. Mindezek a megkülönböztetési tényezők embertelenek, valamint konfliktusok és nagy szenvedések forrásai.

Földi életében Jézus személyválogatás nélkül fordult minden férfi és nő felé. Elítélte mindenféle diszkriminációt, és elítélte azt a büszkeséget, amelyet némely kortársa erre alapozott. Nem mindig azok az igazak, akiket annak képzelnénk. A megvetésnek nincs helye a hívő szívében.

A 133. zsoltár a testvérekkel megosztott élet örömét drága kenetnek és a Hermón hegyének harmatjához hasonlítja. Nekünk megadatott, hogy megizlelhetjük ezt az örömet, amikor ökumenikus összejöveteleinket legyőzzük felekezeti előítéleteinket.

Minden keresztyén közös missziója az egész emberiség egységének helyreállítása. Együtt kell küzdenünk minden hátrányos megkülönböztetés ellen. Ennek reményteljes alapja pedig az, hogy mindnyájan egyek vagyunk Krisztusban, és többé nincs zsidó vagy görög, szolgálja vagy szabad, férfi vagy nő.

Imádság

Urunk! Segíts, hogy felismerjük a hátrányos megkülönböztetést és a kirekesztést, amely tönkretesz a társadalmakat. Irányítsd tekintetünket, hogy felismerjük saját előítéleteinket. Taníts, hogy száműzzünk minden megvetést, és átérizzük az egység jó ízét. Ámen.

6. nap

Keresztýének szentől szemben a betegséggel és a szenvedéssel

- 2Kir 20,1–6: Emlékezz rám, ó, Uram!
- Zsolt 22,1–11: Miért hagyta el engem?
- Jak 5,13–15: A hitből való imádság megszabadítja a szenvedőt
- Mk 10,46–52: Jézus megkérdezte tőle: „Mit kívánsz, mit tegyek veled?”

Jézus gyakran találkozik betegekkel, és kész meggyógyítani őket. Még mindig elkülönült egyházaink tudják, hogy Urunk együtt érez a betegekkel. A keresztyének mindig követték példáját, gyógyították a betegeket, kórházakat, gyógyszerárakat, gyógyító missziókat alapítottak, és gondot viseltek Isten gyermekeinek lelkére, valamint testére is.

Ez nem magától értetődő. Az egészségesek hajlamosak arra, hogy természetesnek tekintsék az egészséget, és elfelejtkezzenek azokról, akik nem vehetnek részt a közösség életében, mert betegek vagy fogyatékosok. A betegek? Ők pedig úgy érezhetik, hogy el vannak szakítva Istentől, az ő jelenlététől és gyógyító hatalmától.

Ezékiást/Hiszkiáját mély hite hordozza a betegségekben. A szomorúság idején emlékezteti Istent kegyelmére. Akik szenvednek, még a Biblia ígét is használhatják arra, hogy Istenhez kiáltsanak, akár panaszzóval is: miért hagyta el engem? Ha őszinte kapcsolatban vagyunk Istennel, amely a hűség és a hála kifejezésében nyilvánul meg, akkor helye van annak is, hogy szomorúságunkat, fájdalomunkat vagy haragunkat imádságban megfogalmazzuk.

A betegek nem pusztá tárgyak, és nem csak a gondozás elfogadói. Sokkal inkább a hit alanyai, amit a tanítványoknak meg kellett tanulniuk a Márk evangéliumában leírt történetben. A tanítványok folytatni akarják útjukat Jézussal, és nem vesznek tudomást a tömeg peremén levő betegről. Amikor az felkiált, céljuktól eltérítők tekintik. Megszoktuk, hogy törődünk a betegekkel, de nem vagyunk hozzászokva ahhoz, hogy hangosan kiabáljanak, és zavarjanak minket. Lehet, hogy ma megfizethető gyógyszerért kiáltanak, ami esetleg a profit kérdését is érinti. A tanítványok meg akarták akadályozni, hogy a vak ember Jézus közelébe jusson. Pedig nekik az Úr gondoskodó üzenete hordozóivá kell válniuk: jöjj, téged hív!

A tanítványok csak akkor értik meg, hogy mit akar Jézus, amikor elviszik hozzá a beteget. Időt szán arra, hogy beszéljen a beteggel, és megkérdezze, hogy mire van szüksége. A gyülekezet gyógyító közössége növekedhet, ha a betegek Isten jelenlétét tapasztalják keresztyén testvéreik között.

Imádság

Istenünk! Hallgasd meg testvéreinket, amikor betegségben és fájdalomban hozzád kiáltanak. Add, hogy aki egészséges, hálat adjon ezért, és szolgáljon a betegeknek szerető szívvel és nyitott kézzel.

Istenünk, add, hogy megmaradjunk kegyelmedben és gondviselésedben, igazán gyógyító közösséggé váljunk, és együtt dicsérjük téged. Ámen.

7. nap

Keresztýének szentől szemben a vallási sokszínűséggel

- Ézs/ Iz 25,6–9: Itt van az Úr, benne remélünk
- Zsolt 117,1–2: Dicsérjétek az Urat mind, ti nemzetek
- Róm 2,12–16: A törvénynek a megtartója igazul meg
- Mk 7,24–30: Ezekért a szavakért az ördög leányodat elhagyta

Naponta hallunk a világ különböző részein történő erőszakos cselekedetekről eltérő vallások követői között. Most megtudhatjuk, hogy Koreában buddhista, keresztyén, konfucianus emberek élnek együtt, legtöbbször békésen.

Ézsaiás/Izaías prófeta nagy dicsőítő himnuszban beszél arról, hogy egyszer letörölnek minden könnyet, gazdag lakoma lesz minden nép és nemzet számára. Egy napon – jövendőli az prófeta – a föld minden népe dicsérni fogja az Urat, és örvendezni fog a megváltásnak, amelyet ő felkínál. Az Úr, akiben remélünk, a vendéglátó az örök lakomán, amelyet Ézsaiás éneke dicsőít.

Amikor Jézus találkozik a kánaáni asszonnyal, aki gyermekéért könyörög, először meglepő szavakkal visszatámasztja őt. Az asszony azonban állhatatos marad: „...a kutyák is esznek az asztal alatt a gyermekek morzsáiból.” Jézus értékeli, hogy az asszony meglátta küldetését zsidókhöz és nem zsidókhöz egyaránt, és útjára bocsátja lánya gyógyulásának ígéretével.

Az egyházak párbeszédet folytatnak a keresztyének között az egység ügyében. Az utóbbi években párbeszéd alakult ki más vallások között is, különösen az úgynevezett könyvvallások (judaizmus, iszlám) között. Ezek a találkozások nemcsak tájékoztatnak, hanem segítenek előmozdítani a szomszédok közötti jó viszonyt és békét építeni ott, ahol konfliktus van. Ha keresztyén tanúságátélünk a Krisztusba vetett hitünk által egyeztük, hatékony lesz ellenállásunk az előítéletekkel és konfliktusokkal szemben. Ha figyelmesen hallgatjuk más hitű felebarátainkat, vajon nem tanulhatunk valamit Isten minden embert befogadó szeretetéről és uralmáról?

A keresztyének közötti párbeszédnek nem a sajátos keresztyén identitás elvesztéséhez, hanem örvendezéshez kell vezetnie. Ezzel engedelmeskedünk Jézus imájának, hogy egyek legyünk, ahogyan ő egy az Atyával. Az egység nem ma, még csak nem is holnap érkezik el, de más hívőkkel együtt a szeretetnek és a megváltásnak e felé a végső, közös célja felé haladunk.

Imádság

Istenünk, Urunk! Köszönjük a Szentírásból kapott bölcsességet. Adj bátorságot, hogy kitárjuk szívünket más keresztyén felekezethez tartozó és más vallású felebarátaink előt. Add kegyelmedet, hogy legyőzhessük a közömbösséget, az előítéletet és a gyűlölet korlátjait. Mutasd meg nekünk az utolsó napokat, amikor a keresztyének együtt lehetnek azon a végső lakomán, ahol a könnyek felszáradnak, és a nézeteltéréseket legyőzi a szeretet. Ámen.

8. nap

A keresztyén remény hirdetése egy megosztott világban

- Ez 37,1–14: Felnyitom sírjaitokat
- Zsolt 104,24–34: Megújítod a föld színét
- Jel 21,1–5a: Újjáteremtek mindent
- Mt 5,1–12: Boldogok vagytok...

A biblikus hitet átjárja a radikális reménység. A történelemben Istené a végső szó, de ez nem ítélet, hanem új teremtés. A keresztyének megosztott világban élnek, mégis reménységben. Nem arra építenek, amit az emberek tudnak tenni, hanem Isten hatalmára és megingathatatlan akarataira. Ő a részeket eggyé, teljességgé alakítja. A halált adó gyűlöletet pedig életadó szeretetté. Korea népe továbbra is hordozza a nemzeti megosztottság tragikus következményeit, de a keresztyének még ott is bővelkednek a reménységben.

A keresztyén reménység akár a legnagyobb szenvedések közepette is él, mert Istennek Krisztus keresztyén kinyilatkoztatott állhatatos szeretetéből született. Jézussal együtt a remény is feltámadt a sírból, amikor a halál és erői vereséget szenvedtek. Ez a remény tovább terjed a pünkösdkor elküldött Szentlélek által, amely megújítja a föld színét. A feltámadt Krisztus új és valódi élet kezdete. Feltámadása meghirdeti a régi rend végét, és elveti egy új, örök teremtés magvait, ahol benne mindenki békére talál, és Isten lesz mindenki közöttük.

A keresztyén remény a teremtés megújításával kezdődik úgy, hogy az betöltse Isten eredeti szándékát. A *Jelenések könyvének* 21. fejezetében Isten nem azt mondja, hogy minden újat teremtek, hanem hogy újjáteremtek mindent. A keresztyén remény nem a világ végének tétlen várása, hanem vágy arra a megújulásra, amely már elkezdődött az első húsvétkor és pünkösdkor. Ez a reménység nem a történelem világunkat összeromboló katasztrófájában betelt véget jelenti, hanem világunk alapvető és gyökeres megváltozását. Ez az Isten által adott új kezdet véget vet a bűnnek, a megosztottságnak és a világ végetségének. Úgy alakítja át a teremtést, hogy az részesülhet Isten dicsőségében, és osztozhat Isten örökkévalóságában.

Amikor keresztyének összegyűlnek, hogy egységért imádkozzanak, ez a reménység indítja és hordozza őket. Az egységért mondott imádság Istennek a világot megújító erejéből táplálkozik. Bölcsessége a Szentléleké, aki új életet lehel a száraz csontokba, és életre kelti őket. Integritása önmagunk teljes odaszánása akaratának, hogy ő formáljon annak az egységnek az eszközeivé, amely Krisztus szándéka tanítványai között.

Imádság

Irgalmas Istenünk! Te mindig velünk vagy szenvedéseink közepette, és velünk leszel az idők végezetéig. Segíts minket, hogy a reménység népe legyünk, megéljük üdvösségünket, és szolgáljuk az általad kívánt egységet. Ámen.

Ökumenikus helyzet Koreában

Egy nemzet ötezer éves története

Korea, amelyet *Dankun* alapított Kr. e. 2333-ban, ötezer éven keresztül egységes nemzetként maradt fenn. Bár az első kétezer évben komoly fenyegetettséggel kellett szembenéznie Kína részéről, Korea egy nemzetként őrizte meg méltóságát és szabadságát. A Kr. e. 1. század és a Kr. u. 7. század közötti időszakban több dinasztia is uralkodott. A *Kokuryeo*, a *Pakikje* és a *Shilla* dinasztia alkotta a koreai királyság három korszakát. Északon a *Balhae* dinasztiaát követte a *Koryo* dinasztia a 10. században és a *Chosun* dinasztia a 14. században. Mind ez idő alatt Korea nemcsak egységes nemzetként maradt meg, de nagy kulturális fejlődésen is keresztülment.

1897-ben alapították meg a koreai birodalmat. Ezzel új korszak vette kezdetét a koreai történelemben. 1910-tól 1945-ig Koreát a japánok tartották megszállás alatt. A koreaiak azonban soha sem veszítették el reményességüket, és sohasem adták fel a küzdelmet, hogy visszaszerezzék szabadságukat. Erőfeszítések és küzdelmük végül a japán megszállás alóli felszabaduláshoz vezetett 1945-ben, a II. világháború végén. Ez a történet jól tükrözi Korea sorsát. Mivel geopolitikai értelemben nagyon fontos helyen fekszik, sok támadást és beavatkozást kellett elszenvednie a nagy világhatalmaktól.

Koreának a különböző ideológiák belső konfliktusaival is meg kellett küzdenie. Sokéves ideológiai harc ért véget a kommunizmuson alapuló Koreai Népi Demokratikus Köztársaság megalakításával Korea északi részén, valamint a demokrácián és szabadságon alapuló Koreai Köztársaság megalapításával délen. Ezek az ősi ideológiákat elnyomó ideológiák – a kommunizmus és a demokrácia – pedig a koreai háború (1950–1953) tragédiájához vezettek, amelyben nagyon sokan veszítették életüket. 1953-ban aláírták a fegyverszünetet, és az Észak- és Dél-Korea közti határ a demilitarizált zónával együtt a koreai történelem tragédiájának látható jelképévé vált.

A háború és az azt követő időszak által szétszakított családok száma akár tízmillió is lehet. Nemrégben ezek a családok korlátozott találkozási lehetőséget kaptak, de a legtöbben még azt sem tudják, vajon az észak–déli osztóvonal túloldalán élő családtagjaik élnek-e, vagy sem. Ezen családok fájdalma minden koreai szívében ott él. Mély seb ez a nemzet identitásán és büszkeségén.

Észak és dél kiengesztelődése és együttműködése

1972. július 4-én a Koreai-félsziget történelmi fordulóponthoz érkezett. E nap közös nyilatkozata megváltoztatta a konfliktusos és ellenséges légkört, csökkentette a kölcsönös gyalázkodást, előmozdította a nemzeti egyesítést, és ez irányba kezdeményezett tárgyalásokat és gyakorlati erőfeszítéseket.

Az Egyházak Világtanácsa és a római katolikus egyház is nagy érdeklődéssel és segítőkészséggel fordult a béke megteremtése és a feszült viszony enyhítése felé. 1988-ban a Koreai Egyházak Nemzeti Tanácsának közgyűlése kihirdette „a koreai egyházak nyilatkozatát a nemzet egyesítéséről és a békéről”. A Koreai Katolikus Püspökök Konferenciája létrehozta a Nemzeti Megbékélés Bizottságát. Ezen bátorító események után számos egyház jött létre Észak-Koreában, amelyek ma is szolgálnak.

Ilyen előzmények után a Nobel-díjas *Kim Dedzsung* – a Koreai Köztársaság korábbi elnöke – csúcstalálkozót szervezett Észak-Korea vezetőjével, *Kim Dzsongillel*. Ezen a találkozón adták ki azt a közös nyilatkozatot 2000. július 15-én, amely megerősítette a dél-koreai kormányt az észak irányában gyakorolt úgynevezett napsütéses politikájában.

A demilitarizált zónában uralkodó helyzet azonban még mindig az észak és dél közötti feszültséget mutatja. A Koreai-félszigeten való béke érdekében tett erőfeszítések – amelyeket a hatpárti tárgyalásokon részt vevő országok moderáltak – a különböző területeken való együttműködésben gyümölcsöt hoztak. Szép példái ennek az együttműködésnek a civil szférában, a kultúra, a sport, a vallás, a művészetek, a tudomány és a gazdasági élet területén megvalósuló csereprogramok.

Akadályok az egységhez vezető úton

A Koreai-félszigeten a béke és kiengesztelődés elérése érdekében tett sokféle erőfeszítés ellenére megmaradtak a konfliktusok, a megosztottság és a szembenállás mély gyökerei. Ahhoz, hogy a békés újraegyesítés létrejöhessen, északnak és délnél olyan kérdésekkel kell szembenéznie, mint a liberalizmus és a szocializmus szembenállása, a szegénység és a jómód közötti szakadék vagy a szabad vallásgyakorlás, illetve annak akadályozása.

Ott van a fal észak és dél népei

közt, s úgy tűnik, nagyon nehéz lombolni. Az egyesítés vágya és reménye azonban mindkét oldalon él, s az e reményt kifejező éneket ugyanúgy éneklük mindkét oldalon: „Uri Ui Sowon Eun Tongil”...

Minden koreai – noha sokféle különbözőséggel és konfliktussal kell szembenézniük – reménykedik a békés és megbékélt egyesítésben a Koreai-félszigeten. Keresztényként is reméljük és várjuk azt a napot, amikor Isten a megosztott feleket újra összehozza, hogy együtt dicsérhessük őt, és hálát adjunk a megbékélésért és az új teremtésért.

Az ökumené helyzete Koreában

A koreai katolikus közösséget *Lee Sung-Hun* – az első megkeresztelt katolikus – alapította 1784-ben, aki elterjesztette a keresztény tanokat

Az újraegyesítés phenjani emlékműve (Észak-Korea)

honfitársai között. A protestantizmus az 1880-as években jelent meg. 1919-ben a koreai keresztények más vallások – a buddhizmus, a taoizmus, a hagyományos vallások – képviselőivel is együttműködtek, hogy ellenálljanak a japán hatalomnak Korea függetlensége érdekében.

A koreai ökumenikus mozgalom története nyomon követhető a II. vatikáni zsinat lelkületéig és javaslatáig, különösen is az ökumenizmusról szóló dekrétumig, amely hangsúlyozta minden keresztény erőfeszítésének fontosságát az egységért. Az egyházközi dialógusban részt vevő egyházak a Koreai Ortodox Metropolis, a Koreai Katolikus Püspökök Konferenciája, a Koreai Evangélikus/Lutheránus Egyház és a Koreai Egyházak Nemzeti Tanácsa, amelynek tagegyházai a következők: a Ko-

reai Presbiteriánus Egyház, a Koreai Metodista Egyház, a Presbiteriánus Egyház a Koreai Köztársaságban, a Koreai Üdvhadsereg, a Koreai Anglikán Egyház, a Koreai Evangéliumi Egyház, Isten Koreai Gyülekezete.

A Koreai Egyházak Nemzeti Tanácsa és a Koreai Római Katolikus Egyház felváltva adott otthont a keresztény egységért tartott imahetek közös szolgálatainak a korai 1970-es évektől kezdve. Ez a közös imádság tette lehetővé a keresztények számára, hogy együtt imádkozzanak és dolgozzanak, hogy fejlesszék az ökumenikus mozgalmat Koreában. 1977-ben protestáns és katolikus bibliatódások befejezték a közös bibliafordítást, így Korea történetében először minden egyházban ugyanazt a Bibliát olvashatják.

Jelenleg a koreai ökumenikus mozgalom a különböző csoportok számá-

Meglátogatták XVI. Benedek pápát a Vatikánban, az EVT főtitkárát Genfben és az ökumenikus pátriárkát Isztambulban. Rómában az egységalkotás munkatársaival is találkozott, Genfben pedig az EVT Hit és Egyházszervezet Bizottságának munkatársaival. Ezen látogatások során álltak elő a javaslatokkal, hogy a koreai keresztények készíthessék elő a 2009. évi imahét anyagát. A két ökumenikus testület pozitívan fogadta a javaslatot, és beleegyezett a koreai egyházak kezdeményezésébe.

2007. január 23-án a koreai egyházak a Chongju anglikán templomban tartottak közös imaheti alkalmat, és találkozót is szerveztek a protestáns és katolikus teológusok számára. Ezen két protestáns és három katolikus személyt jelölték ki az előkészítő albizottságba. Az ő feladatuk volt, hogy előkészítsék az imahét anyagát. Az albizottság 2007 februárjában ülésezett először, és az Ez 37,15–23-ban olvasható próféciát választotta alapigeként, mely Izrael egyesítésének ígéretéről szól. A koreai egyházak számára ez az ezékieli szakasz felidéri a Koreai-félszigeten lévő helyzetet, mert az ő országuk az egyedüli megosztott ország a világon. Elhatározták, hogy minden felekezet ír egy-egy bibliai reflexiót és imádságot a nyolc nap valamelyikére. Így elkezdődött a munka, amelynek gyümölcse az a füzet, amelyet az egész világ szétosztanak a 2009. évi imahét keretében.

Befejezés

A Koreai-félsziget jelenlegi állapota – amely megakadályozza, hogy a koreaiak a másik oldalon élő szülőkkel, gyerekeikkel, házastársaikkal, barátaikkal kommunikáljanak – elfogadhatatlan, meg kell változtatni. Az észak-koreai helyzet, amely az embereknek nem engedi, hogy saját vallási hagyományait kövessék, jól mutatja azt az elnyomást, amely korlátozza az emberi lelkiismeretet.

Ezek a konfrontációs helyzetek, elmentések, konfliktusok, a vallási, faji, etnikai háttérű erőszak és háborúk azonban nem korlátozódnak a Koreai-félszigetre, hanem a világ sok pontján találkozhatunk velük. Így egészen biztos, hogy a megosztottság és szenvedés koreai tapasztalata világszerte érthető a keresztények és a társadalmak számára. A keresztények Koreában együttműködnek az olyan világvallásokkal, mint a buddhizmus, a konfucianizmus, illetve az ősi vallások képviselőivel a közös jó érdekében, hogy hiteles beteket hozzanak a Koreai-félszigetre.

A tematika összeállításakor koreai testvéreink azt kérik a világ keresztényeitől, hogy a 2009. évi imahét során imádkozzanak az egység előmozdításáért, a béke építéséért Koreában. Ezek olyan feladatok, amelyek amúgy is hozzátartoznak a felelős keresztények életéhez világszerte. A remény ösztönzi ezt az imádságot. Azt, hogy a világ minden népe Isten népe legyen, Isten legyen az ő Istenük, továbbá a népek örömet és fejlődést tapasztaljanak. Ez az öröm akkor lesz a miénk, amikor véget érnek a konfliktusok és a megosztottság.

A keresztényeknek türelmesen kell imádkozniuk, amíg az „új ég és új föld” el nem érkezik, és akkor így teljesül a próféta jövendölése: „Az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek.” (Ez 37,23)

A Han folyó partja Dél-Korea fővárosában, Szöulban

